

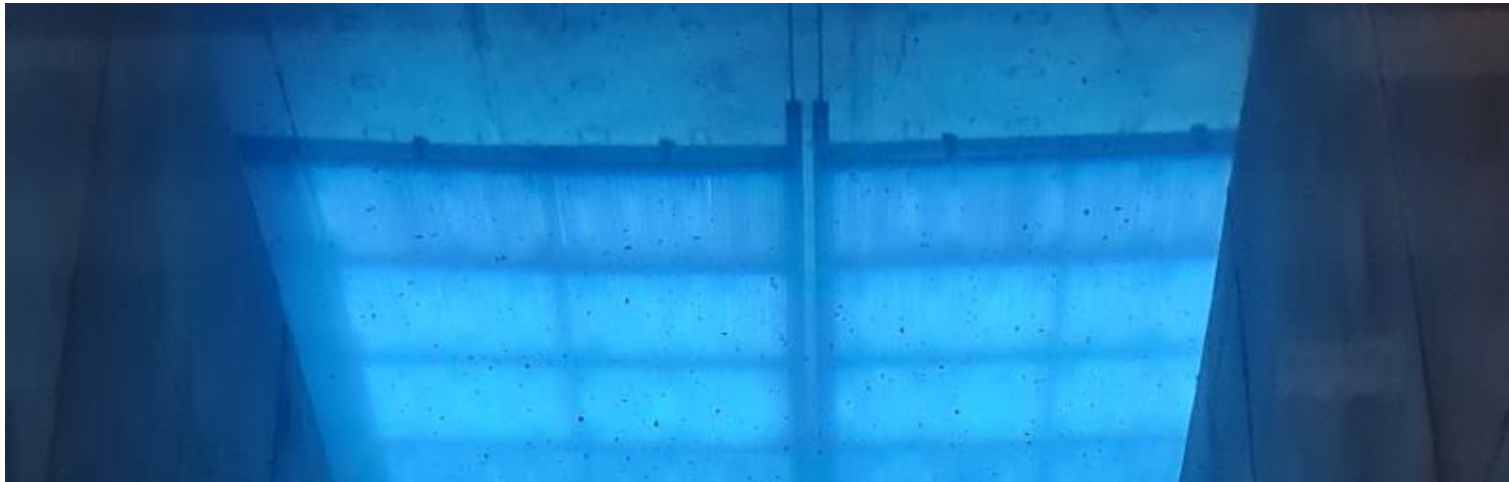
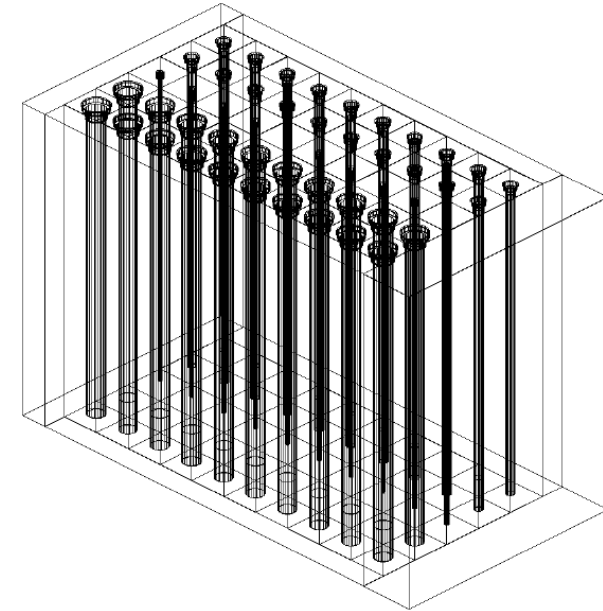
Konténeres sugárforrás-tároló létesítése a püspökszilágyi RHFT-ben

II. Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyam
Balatonalmádi, 2026.04.15

Buday Péter – RHK Kft.
Kovács Bence – Izotóp Intézet Kft.

- Miért volt szükség új tárolási technológiára:
  - RHFT csőkutas tárolási rendszer korlátai:
    - Aktivitáskorlátok
    - Kapacitáskorlátok
  - Megváltozott beszállítói igények:
    - Ipari zárt sugárforrások növekvő aktivitása
    - Ipari zárt sugárforrások növekvő mennyisége

- Alapvető biztonsági funkciók teljesítése:
  - Radionuklidok kibocsátásának visszatartása
  - Védelem az ionizáló sugárzással szemben
  - Hőelvezetés a végső hőelnyelőbe
  - Visszanyerhetőség biztosítása a szükséges mértékben a lezárásig
- Üzemzavarok/balesetek kockázatainak csökkentése
- A meglévő infrastruktúrától való függetlenség →
- Kültéren alkalmazható rendszer →
- Hosszú idejű átmeneti tárolás
- Hatékonyság →
  - Nagyszámú sugárforrás befogadása
  - Térkihasználás

**Konténer alapú
rendszer**

Konténeres sugárforrás tároló rendszer - koncepció

Forrás

Torpedó

Tároló konténer

Tároló konténer overpack-ben

Tárolási pozíció

Torpedózás

Konténer feltöltés

Overpack feltöltés

Közúti szállítás & elhelyezés

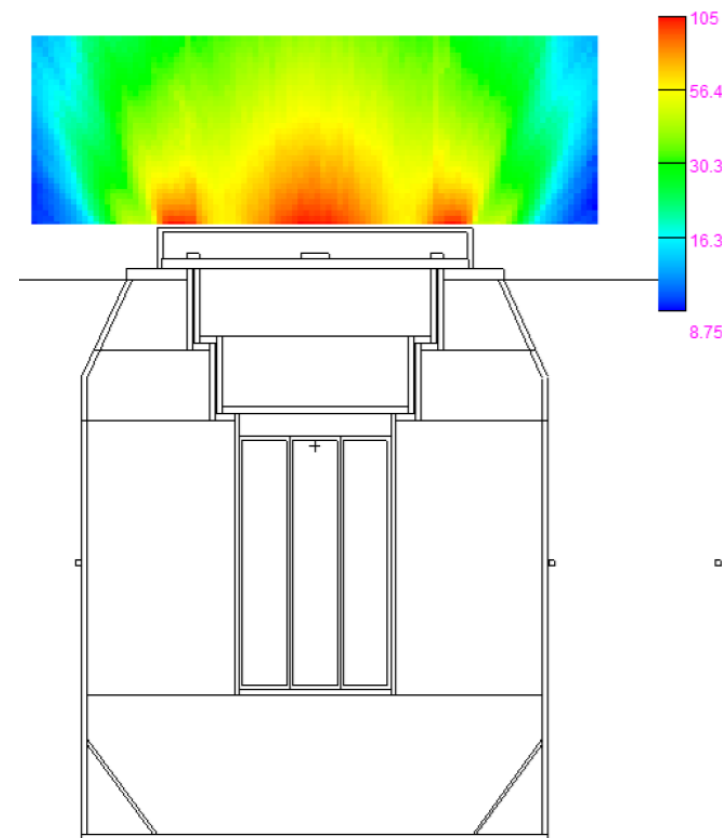
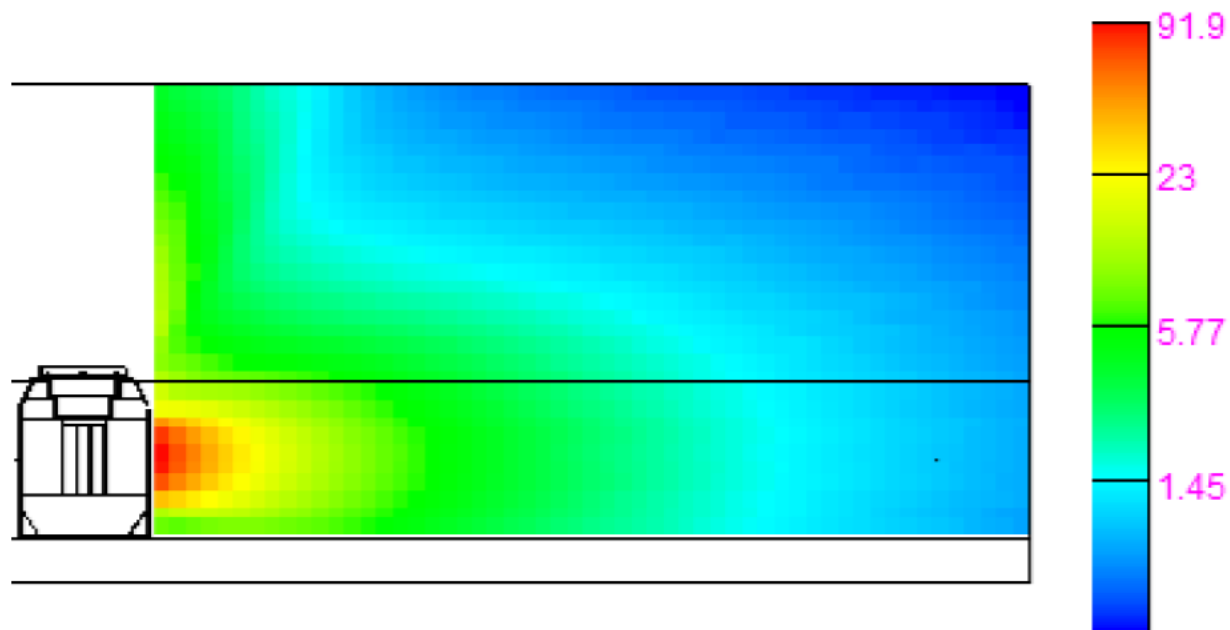
Radionuklidok kibocsátásának visszatartása

- Egymásba ágyazott mérnöki gátak:
  - Sugárforrás
    - Zártságvizsgálattal ellenőrizve
  - Torpedó
    - Hegesztéssel zárt
    - „Special form” követelmények:
      - Ejtési próba
      - Hőpróba
      - Zártságvizsgálat
  - Konténer
    - Hegesztéssel zárt

Védelem az ionizáló sugárzással szemben

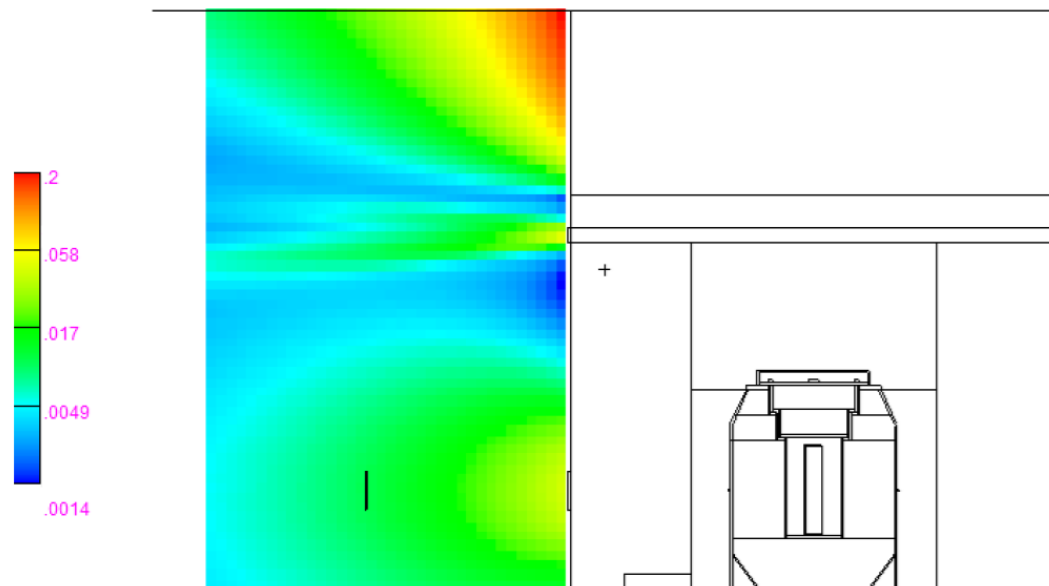
- Elsődleges árnyékolás: A konténerben levő ólom
- Maximálisan betölthető aktivitás 2000 TBq (Co-60)
- Dózisteljesítmény: $\sim 2500 \text{ Sv/h} \rightarrow \sim 100 \mu\text{Sv/h}$

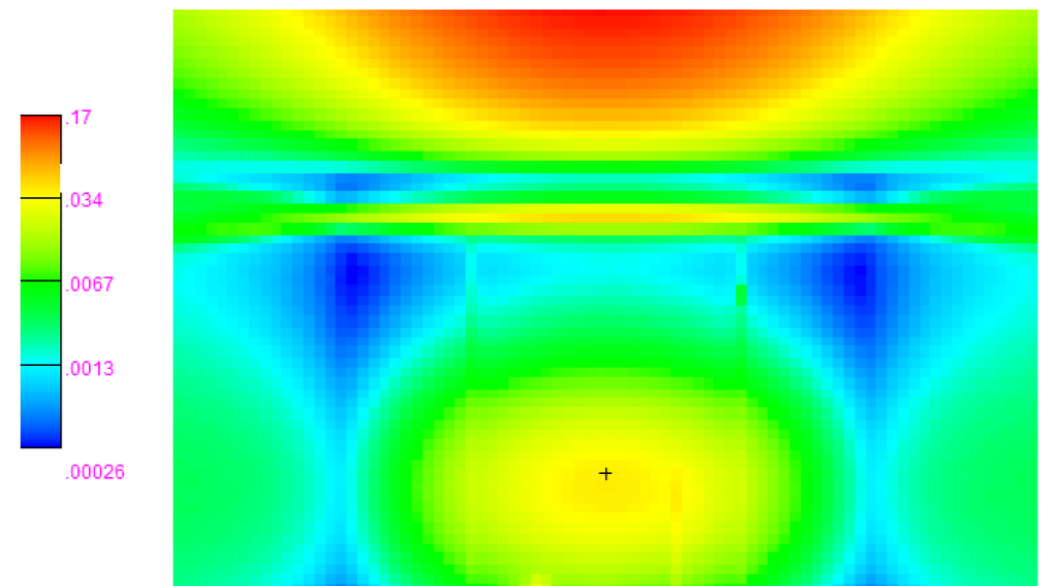
Védelem az ionizáló sugárzással szemben

- Másodlagos árnyékolás: Tárolópozíciók körüli betonelemek
  - Dózisteljesítmény: $\sim 100 \mu\text{Sv/h} \rightarrow < 1 \mu\text{Sv/h}$

Dózisteljesítmény ($\mu\text{Sv/h}$) a tárolópozíció körül
(2000 TBq Co-60 a konténerben)

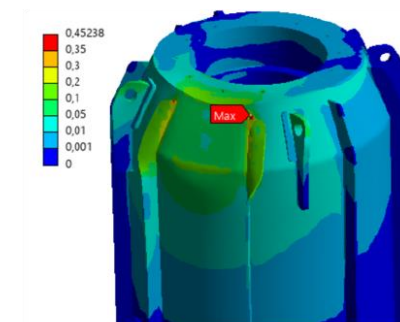
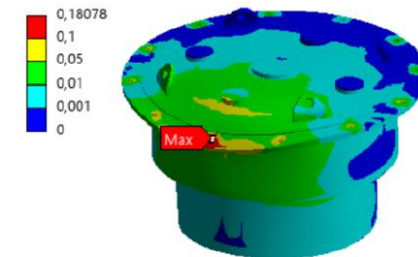
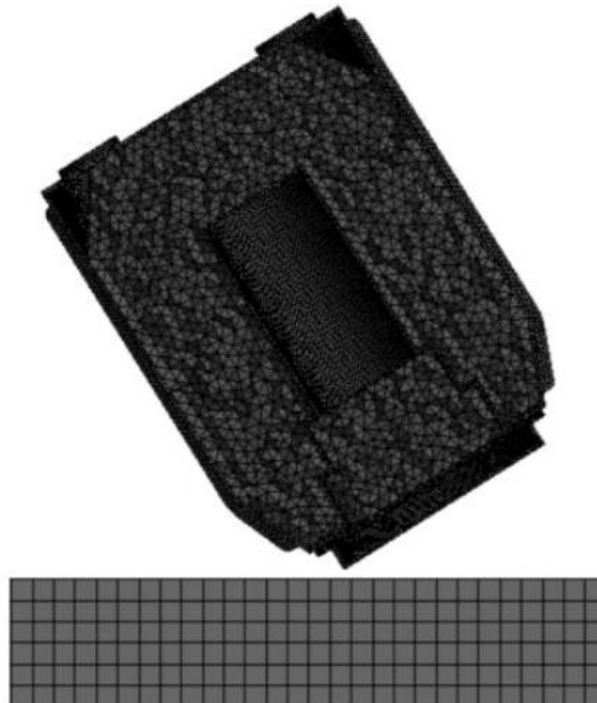
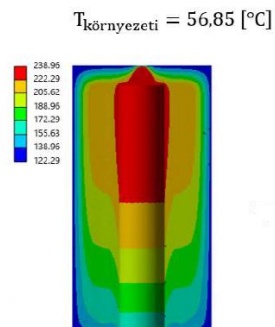
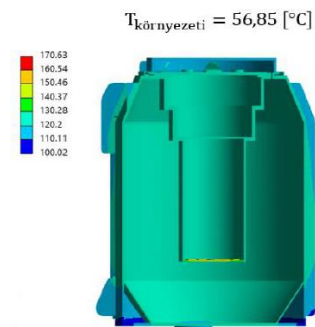

A betonelemek közti réseken a kiszórás ellenőrzése:
Felületi dózisteljesítmény ($\mu\text{Sv/h}$) az oldalfalon
(2000 TBq Co-60 a konténerben)

Hőelvezetés & Üzemzavarok/balesetek kockázatának csökkentése

- Végeselemes vizsgálatok
  - Ejtési szimulációk → szerkezeti vizsgálatok üzemzavar/baleset során
  - Hőtechnikai vizsgálatok → hőelvezetés & szerkezeti elemek hőmérséklete

Visszanyerhetőség biztosítása

- Mind a konténer, mind a torpedó tervezése biztosítja a visszanyitás lehetőségét

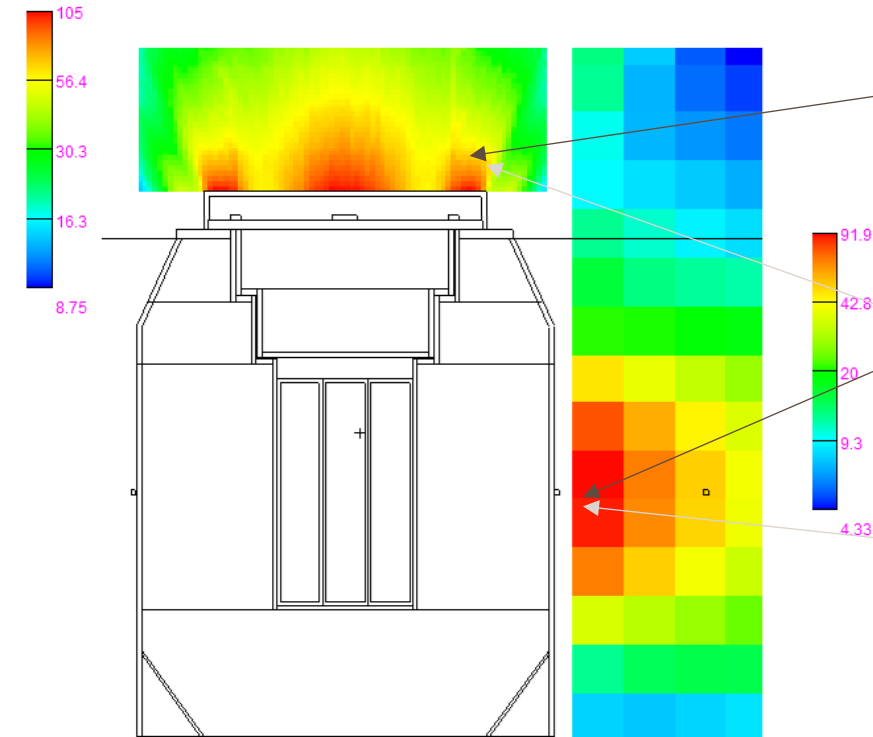
A hosszú idejű átmeneti tárolásból fakadó kihívások

- Külön biztonsági elemzés vizsgálta a konténerben esetlegesen maradó víz hatásait:
  - Belső korrózió lehetősége
    - Megfelelő anyagválasztással (torpedó & konténer héj szerkezet) a korrózió kizárható
  - Durranógáz képződésének lehetősége
    - A konténer lezárásakor a benne levő vizet le kell ereszteni
    - A benne maradó nedvesség 24 óra alatt el tud párologni (torpedók hőtermelése!)
    - Kiegészítő biztonsági lépésként a konténer nyílásainak hegesztéssel történő zárása előtt át lehet öblíteni a konténer belső terét inert gázzal
- Öregedéskezelési program

Modellezés

Kiviteli terveken alapuló végleges modell

- 2000 Tbq
- Források: önárnyékolása nélkül / 7 db torpedóban
- Effektív dózisteljesítmény

Mérés

- Elméleti teljes töltet

- ~2000 Tbq
- 7 db forrás
- Torpedók nélkül

200-600 $\mu\text{Sv/h}$

400-450 $\mu\text{Sv/h}$

- Végleges töltet

- ~ 1080 TBq
- ~ 230 db forrás
- Torpedókkal

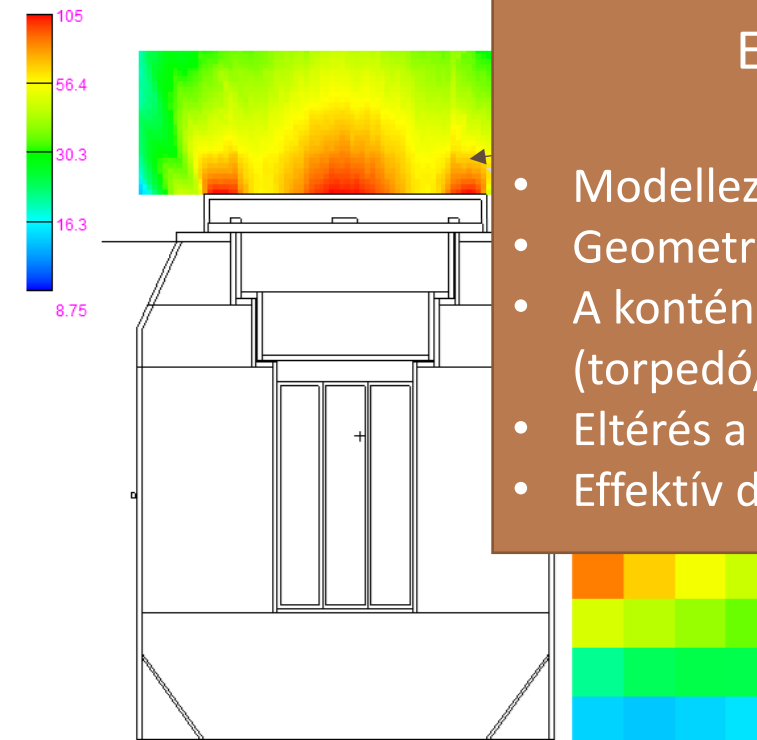
17 - 31 $\mu\text{Sv/h}$

34 - 46 $\mu\text{Sv/h}$

Modellezés

Kiviteli terveken alapuló végleges modell

- 2000 Tbq
- Források: önárnyékolása nélkül / 7 db torpedóban
- Effektív dózisteljesítmény

Eltérések lehetséges okai:

- Modellezési hiba
- Geometriai eltérések
- A konténer belső terének reprezentációja (torpedó/forrás önárnyékolása)
- Eltérés a fő árnyékoló anyag viselkedésében
- Effektív dózis $\leftrightarrow$ $H^*(10)$

Mérés

- Elméleti teljes töltet

- ~2000 Tbq
- 7 db forrás
- Torpedók nélkül

0-600 $\mu\text{Sv/h}$

0-450 $\mu\text{Sv/h}$

es töltet

80 TBq

0 db forrás

pedókkal

7 - 31 $\mu\text{Sv/h}$

34 - 46 $\mu\text{Sv/h}$

Modellezés

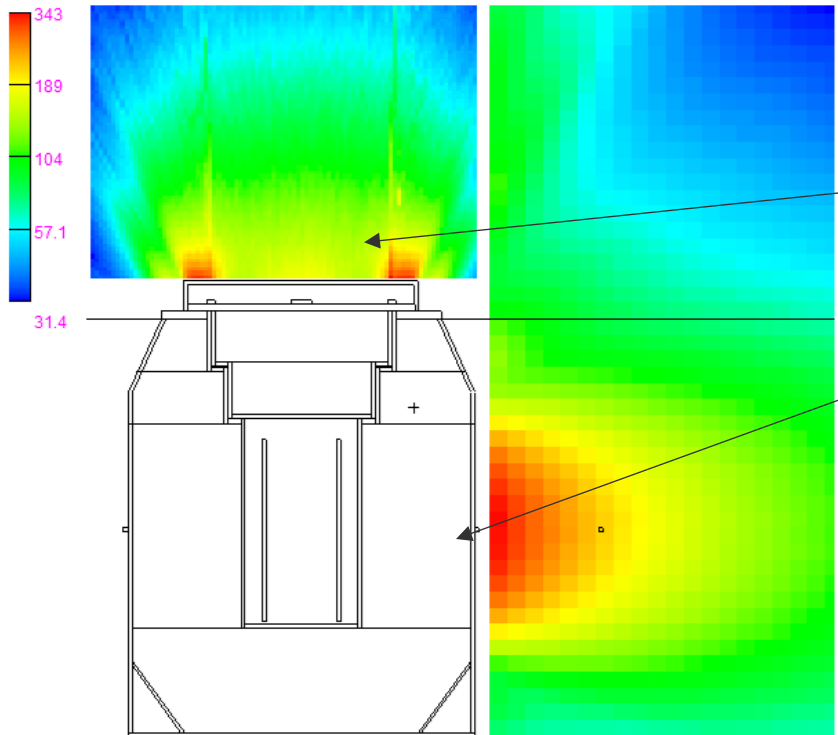
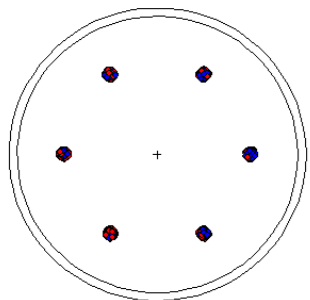
Mérés

Validációs modell: teljes töltetre

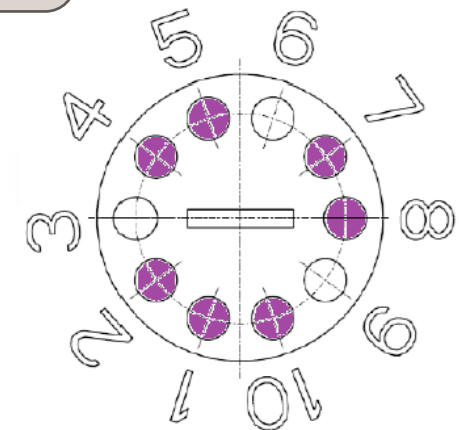
- 2000 Tbq / 6 forrás önárnyékolás nélkül / torpedó nélkül
- Ólomsűrűség 11,35 → 11,06 g/cm³
- H*(10)

Elméleti teljes töltet

- ~2000 Tbq
- 7 db forrás
- Torpedók nélkül

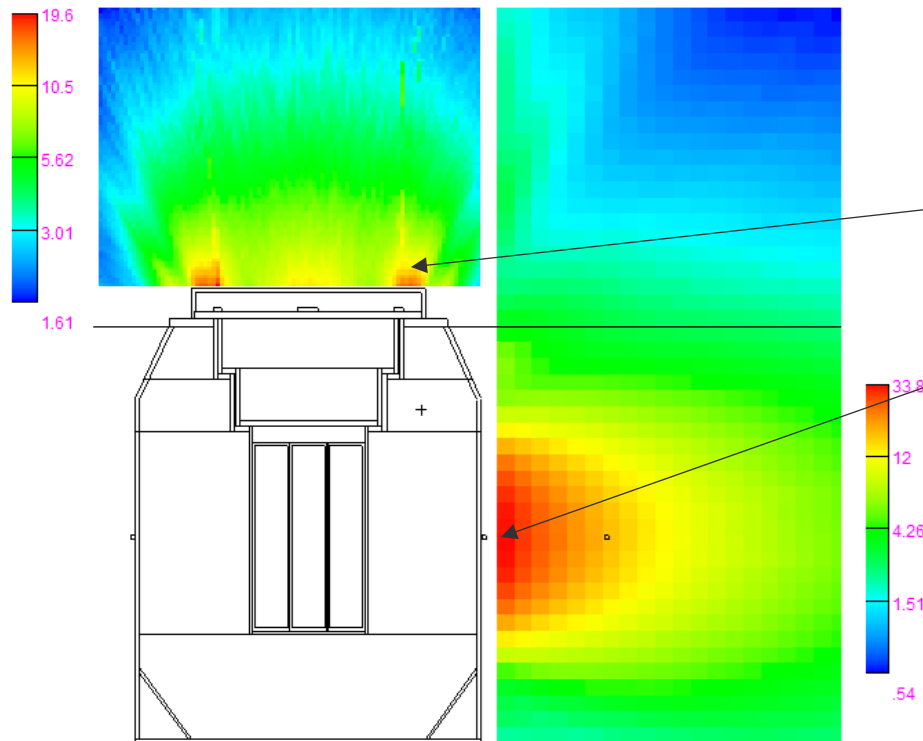
200-600 μSv/h
400-450 μSv/h

Modellezés

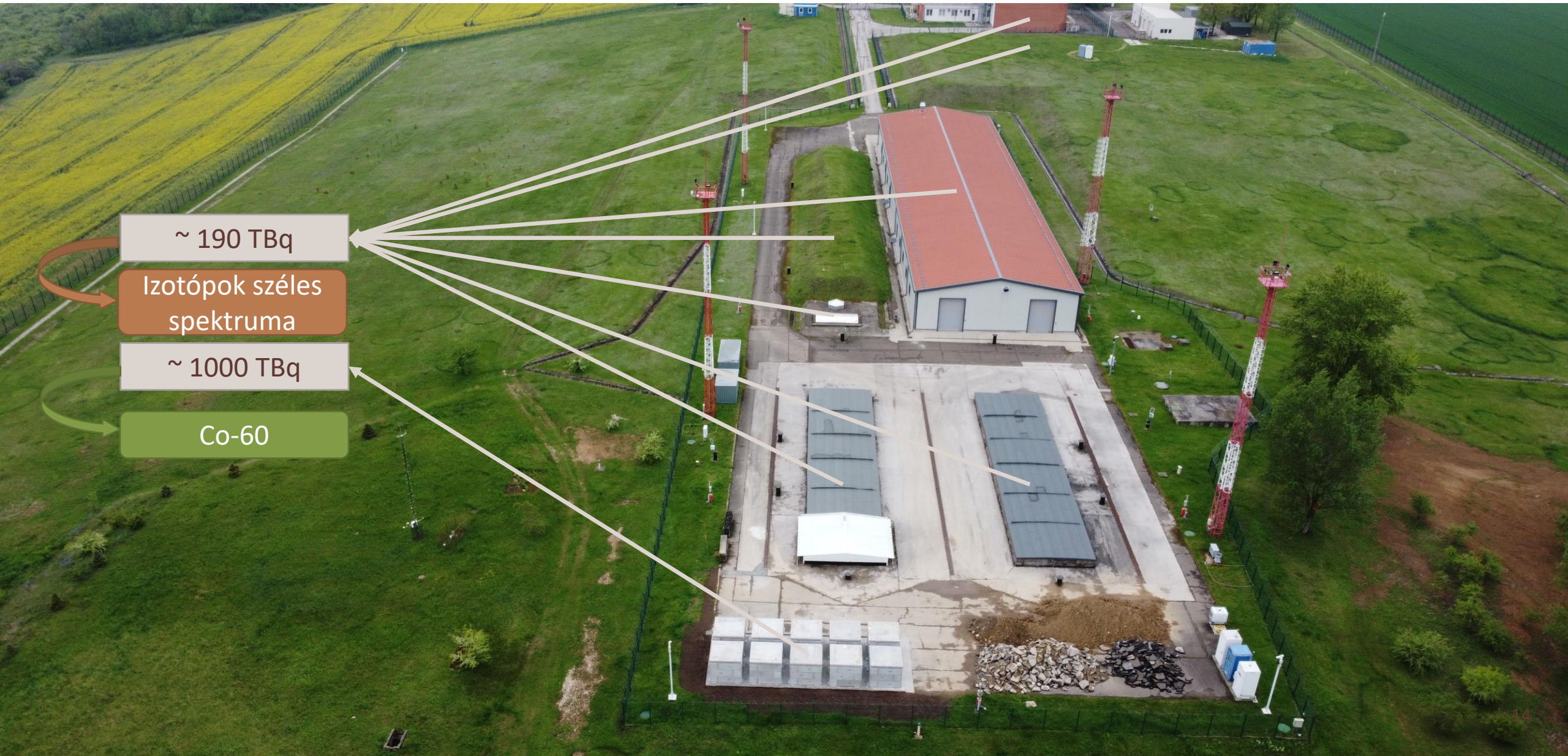
Validációs modell: végleges töltetre

- 1080 Tbq / homogenizált források önárnyékolással / 7 db torpedóban
- Ólomsűrűség 11,35 → 11,06 g/cm³
- H*(10)

17 - 31 $\mu\text{Sv/h}$

34 - 46 $\mu\text{Sv/h}$

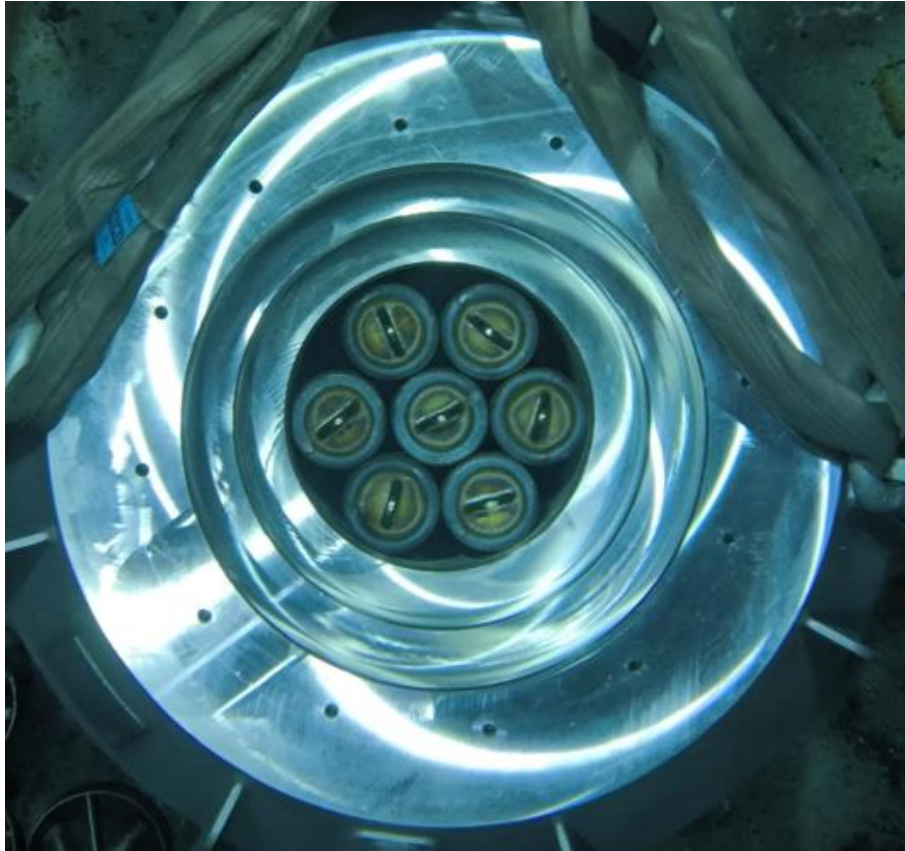
~ 190 TBq

Izotópok széles spektruma

~ 1000 TBq

Co-60

611 nSv/h

